

Det fælles pædagogiske grundlag **Dannelse og børneperspektiv**

Hvad siger loven?

Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe.

Hvordan kommer det til udtryk i Stendalen?

I Stendalen efterspørger målgruppen en høj grad af struktur og forudsigelighed, hvilket danner rammen om hverdagen. Gennem hverdagsrutiner arbejdes der målrettet med, at børnene lærer at vente på tur, lytte til hinanden i samtale omkring dagens aktiviteter, hjælpe en kammerat, der har brug for hjælp med sin jakke i garderoben, bede om mad og sende mad videre til sidemanden, deltage aktivt i små dialoger omkring måltidet, spørge andre børn om man må være med i en leg og lære at acceptere og håndtere en eventuel afvisning.

Tilbagevendende højtidsfester og aktiviteter bidrager ligeledes til arbejdet med kultur og æstetik, der er med til at danne børnegruppen. Fx holder vi en Lysfest i november, hvor vi skaber en ramme, der appellerer til at vi er stille sammen i mørket, ser og sanser de levende lys, lytter til et eventyr om Ridder Morten og synger kendte lanternesange.

I Stendalen arbejdes der med medbestemmelse på mange niveauer. Det kan være en børnegruppe der evaluerer i fællesskab på en aktivitet eller kommer med ønsker til menuplanen. Ligesom det kan være et barn uden talesprog, der gennem billedkommunikation gives mulighed for selv at vælge, hvilket legetøj barnet har lyst til at lege med.

Dokumentation og beskrivelse:

I Stendalen har vi 4 grupper, hvor børnene er visiteret til specialpladser og 1 gruppe, hvor vi har børn på almene børnehavpladser. På alle grupper anvender vi ASK – Alternativ Supplerende Kommunikation på forskellige niveauer, da mange af vores børn ikke kan give udtryk for ønsker og behov ved hjælp af det verbale sprog. ASK giver vores børnegruppe en oplevelse af at have medbestemmelse og medindflydelse på deres dagligdag i børnehaven.

Vi anvender f.eks. øjenstyring til et barn, der ikke formår at udtrykke ønsker verbalt og ej heller ved hjælp af udpegning.

Analyse:

Ovenstående billede illustrerer hvordan barnet, ved hjælp af øjenstyring, får medindflydelse på, hvilken musik hun gerne vil høre på computeren. Øjenstyring kan anvendes i flere sammenhænge; valg af legetøj, valg af hvilken mad barnet har lyst til at spise mm.

Dokumentation og beskrivelse:

I Stendalen anvender vi dagligt også Boardmaker systemet, hvor vi via Boardmaker billeder understøtter barnets kommunikation.

Analyse:

Nedenstående foto illustrerer et PODD-skema, der bruges, når børnene skal have formiddags- og eftermiddagsfrugt. Her får børnene ved hjælp af udpegning mulighed for at kommunikere ønsker og behov til den voksne. Desuden får barnet også medindflydelse på, hvad han/hun ønsker at spise mm. Vi har forskellige PODD-skemaer tilgængelige til de forskellige måltider samt til toiletbesøg og forskellige lege.

Dokumentation og beskrivelse:

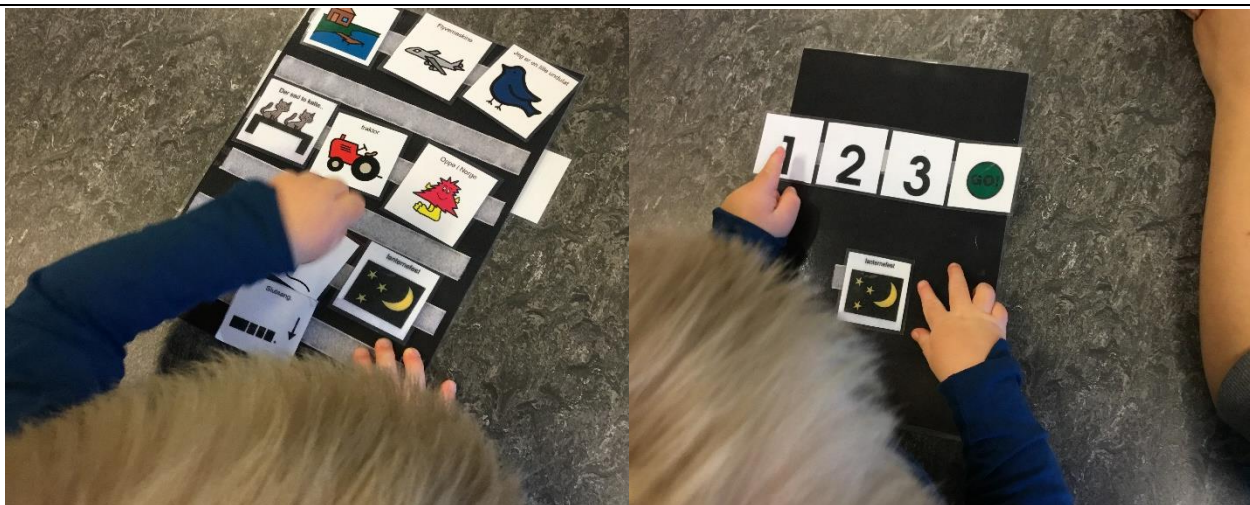
I Stendalen har vi børn, der har brug for fotos af konkrete ting, de kan vælge imellem. Nedenstående foto er et eksempel på det. Her fortæller vi barnet via et mobilt Boardmaker skema, at først kan han/hun lege og herefter skal han/hun spise. Barnet får så via fotos af tilgængelige legesager indflydelse på, hvad han/hun ønsker at lege med.

Medbestemmelse og medindflydelse foregår på flere niveauer i Stendalen. Ofte er det de voksne, der sætter den øvre ramme for dagens aktivitet, dog er aktiviteterne planlagt, så det enkelte barn har medindflydelse på processen i aktiviteten.

Analyse:

Nedenstående fotos illustrerer, hvordan børnene har medindflydelse på en sangaktivitet.

Barnet vælger mellem en række forskellige sange illustreret med boardmaker billeder. Når barnet har valgt en sang, sættes billedet om på bagsiden, så alle kan se hvad barnet har valgt. Herefter understøttes barnet i at tælle til 1-2-3-nu også ved hjælp af billeder. Sangaktiviteten er et eksempel på, at børnene inviteres til at være aktivt deltagende i en aktivitet, hvor de lærer at vente på tur, og de får en gryende fornemmelse af at være deltagere i en demokratisk sammenhæng.

Praksiseksempel 1 fra Bakken:

På Bakken har vi børn på almene børnehavepladser. Børnene her følger en normal udviklingskurve og er i stand til, verbalt at give udtryk for ønsker og behov.

Om formiddagen spiser Bakken formiddagsmad kl. ca. 8.30. En del børn er kommet i børnehaven på det tidspunkt, og andre kommer imellem 8.30 og herefter. Bakken har indført café-model, hvor børnene har medindflydelse på, om de har lyst til eller brug for at spise. Hvis et barn ankommer sent, er det måske ikke sulten og vil hellere lege – dermed får barnet en følelse af at blive hørt og taget alvorligt i forhold til egne behov.

Praksiseksempel 2 fra Bakken:

Personalet har besluttet, at børnene i dag skal have mulighed for at bestemme, om de som gruppe vil være inde eller ude og lege om formiddagen.

En voksen står i den ene side af lokalet med et Boardmaker billede af 'at lege' og en anden voksen står med et Boardmaker billede af 'legeplads'. Børnene bliver nu bedt om at tage stilling til, om de helst vil lege inde eller ude på legepladsen. Herefter skal de gå hen til det de har valgt. De voksne tæller nu, hvor mange der vil være inde, og hvor mange der vil ud. Herefter fortæller de børnene, at det er flertallet der bestemmer. I dag var der flest, der ville ud og lege, så alle går ud på legepladsen.

Analyse:

I dette eksempel deltager børnene i en demokratisk sammenhæng og får en oplevelse af, at nogle gange er det flertallet, der bestemmer – også selvom man selv havde et andet ønske.